

05.04.2014 - Er der styr på det, deroppe?

Vi gik med hinanden i hånden, min dengang fireårige datter og jeg, og ledte efter skovens første anemoner.

"Hov, nu trådte jeg på en mariehøne. Den er død, for jeg har dræbt den ihjel," sagde hun pludseligt sorgløst muntert.

"Nå", sagde jeg". Det var en skam. Så kan den ikke flyve op til Vorherre og bede om godt vejr mere." "Nej, men det behøver den heller ikke. Vejret er godt, synes jeg." Vi gik videre uden at sige mere.

Pludselig snøftede datteren: "Hvad tror du så, den lille mariehønes far og mor siger, når den ikke kommer hjem til aften?"

Hun begyndte atter at kredse om tilværelsens store spørgsmål, da hun sagde:

"Hvor er min farfar egentlig henne? Det er da synd for farmor, at hun ingen mand har, og jeg er også ked af, at jeg ikke har kendt min farfar. Var han 170 år, da han døde? Hvor gammel er han så nu? Nå, han holder jo fødselsdag oppe i himlen med lagkage og kakao. Tror du så ikke, at min oldemor og alle de andre deroppe er med til festen? Og så dækker de nok bord med flag og det hele og synger fødselsdagssang, hvis de husker det. Men jeg ved ikke, hvor de køber gaven, for jeg kender ingen butikker deroppe, gør du?"

Ufortrødent fortsatte hun: "Jamen, hvem børster så hans tænder? Hans tandkrus står da hjemme på hylden i farmors badeværelse. Det har jeg selv set, mor."

Det ene spørgsmål afløste det andet, som det så ofte gør, når børn bliver optaget af tilværelsens store spørgsmål. Spørgsmålene om døden og livet, som vi voksne ikke altid forstår at formulere helt så klart, selv om vi måske ind i mellem undres over og tænker på noget af det samme. Men mindre børn tør endnu tale lige ud af posen og spørger konkret, direkte og ofte ret uventet om netop døden, Gud, seksualitet og andet, og det endda med en frimodighed, vi som voksne har glemt, vi havde, eller som vi på grund af dannelse, pinlighed eller andet ikke så ofte lader komme til orde.

Men på anemonetur med en fireårig ved hånden kunne jeg med hende fundere over livets store spørgsmål. Og selv om jeg vist ikke så ofte før havde spekuleret så meget over, hvorvidt Gud holder fødselsdag for farfar og alle de andre deroppe, eller om farfar har husket at invitere oldemor og veninde Agnetes bedstemor med til festen, og i hvilken butik, fødselsdagsgaven skulle købes - ja, så blev jeg denne forårsdag klar over, at selvfølgelig blev der holdt fest og lavet lagkage, for: "Ellers bliver farfar bare ked af det, hvis ingen husker hans fødselsdag, og oldemor og Agnete-bedste bliver også kede af det, hvis ikke de kommer med til festen. Og min farfar kan jo heller ikke blive ved med at være det samme år. Det ved du jo godt, ikke, mor. Det kan jeg jo heller ikke, for jeg er lige blevet fire år."

Når børn tænker over livets store spørgsmål og fortæller os om det, de tænker, gives vi en mulighed for at lytte og for at tænke med og undres. For når vi lytter, kan vi blive klogere ikke bare på barnet, men også på os selv og tilværelsen.

Og vi behøver jo ikke tidligt i barnets liv at putte al vores egen mulige angst og bekymring ind i snakken med barnet. Selvfølgelig skal vi være ærlige og oprigtige, når det kræves, men undres må vi også ind i mellem. Eller forundres over alt det, vi ikke lige ved eller har mulighed for at begribe. Sammen kan børn og voksne finde svar på mange spørgsmål - eller finde ud af, at der også er noget, vi ikke kan finde svar på.

Men da min lille datter, med anemoner knuget i en lille beskidt næve og forårs snottet løbende ud af næsen, hikstende fik fremstammet: "Mor, hvad nu, hvis jeg ikke kan finde oldefar og dig og far oppe i himlen, når jeg er død. Hvad så, hvad?" Ja, så tillod jeg mig kun at have et svar, der handlede om, at selvfølgelig kunne hun det, for den slags har de helt sikkert styr på deroppe. Ligesom der også er plads til kaninen, hunden og alle andre og regler og planer for, hvordan familier og venner finder hinanden.

Og som jeg husker det, var der ikke flere store spørgsmål den dag.

Det skulle da lige være det, der drejede sig om is på cykelturen hjem.